

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Urbańska-Woike
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Krajewska

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2017 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy I. C. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o ustalenie odpowiedzialności członka zarządu za zobowiązania spółki oraz wszczęcie postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 31 grudnia 2014 r. nr (...)

na skutek odwołań I. C. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 31 grudnia 2014 nr (...)

i z dnia 29 kwietnia 2016 r. nr (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 31 grudnia 2014 r. nr (...) o tyle, że orzeka, iż I. C. (1), jako prezes zarządu w spółce (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. ul. (...) odpowiada solidarnie ze spółką za jej zaległości z tytułu nieopłaconych należności składkowych na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za osoby zgłoszone do ubezpieczeń, powstałe za okres od grudnia 2008 r. do 12 marca 2010 r. obejmujące okres od 12/2008 do 01/2010 w łącznej kwocie 1.957.679,05 zł, w tym na:

1. Ubezpieczenia społeczne w łącznej kwocie 1.443.495,57 zł w tym:

- z tytułu należności głównej - 879.764,47 zł,

- z tytułu odsetek za zwłokę liczonych na dzień 31 grudnia 2014 r. 554.121 zł,

- z tytułu kosztów egzekucyjnych – 9.610,10 zł,

2. Ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 381.072,40 zł, w tym:

- z tytułu należności głównej – 231.805,00 zł,
- z tytułu odsetek za zwłokę liczonych na dzień 31 grudnia 2014 r. 146.610 zł,
- z tytułu kosztów egzekucyjnych – 2.657,40 zł

3. Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń

Pracowniczych w łącznej kwocie 133.111,08 zł w tym :

- z tytułu należności głównej – 81.201,28 zł,
- z tytułu odsetek za zwłokę liczonych na dzień 31 grudnia 2014 r. 51.047 zł,
- z tytułu kosztów egzekucyjnych – 862,80 zł;

II. w pozostałym zakresie odwołanie od decyzji z dnia 31 grudnia 2014 r.

nr (...) oddala;

III. oddala odwołanie od decyzji dnia z 29 kwietnia 2016 r.

nr (...)

IV. zasądza od wnioskodawcy na rzecz Zakładu Ubezpieczeń

Spółecznych II Oddział w W. kwotę 10.440 zł tytułem zwrotu

kosztów procesu;

V. wydatki sądowe z tytułu wynagrodzenia przyznanego biegłemu

z zakresu rachunkowości w łącznej kwocie 4.000,36 zł (słownie:

cztery tysiące 36/100) przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

/-/SSO B. Urbańska-Woike

Sygn. akt: IV U 1462/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. decyzją z dnia 31.12.2014 roku, nr: (...), znak: (...) na podstawie art. 83 ust. 1 i art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.) oraz art. 107 § 1, § 2 pkt 2 i 4, art 108 § 1, art. 116 § 1 i 2 oraz art. 118 § 1 ustawy z dnia 29.08.1997 roku - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.) stwierdził, że I. C. (1) jako prezes zarządu w spółce (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. odpowiada solidarnie ze spółką za jej zaległości z tytułu nieopłaconych należności składkowych na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za osoby zgłoszone do ubezpieczeń w łącznej kwocie: 2 298 544,65 zł, w tym:

1. na ubezpieczenia społeczne - za okres: 12/2008 - 03/2010, 07/2010 - 08/2010, 12/2010 - 02/2011 w łącznej kwocie: 1 677 241,53 zł, w tym:

- z tytułu należności głównej - 1 028 563,73 zł
- z tytułu odsetek liczonych na dzień wydania niniejszej decyzji - 637 494,00 zł

- z tytułu kosztów egzekucyjnych -11 183,80 zł
2. na ubezpieczenie zdrowotne - za okres: 12/2008 - 02/2011 w łącznej kwocie: 468 083,04 zł, w tym:
- z tytułu należności głównej - 287 226,44 zł,
 - z tytułu odsetek liczonych na dzień wydania niniejszej decyzji - 177 668,00 zł
 - z tytułu kosztów egzekucyjnych - 3 188,60 zł
3. na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych - za okres: 12/2008 - 02/2011 w łącznej kwocie: 153 220,08 zł, w tym:
- z tytułu należności głównej - 94 034,18 zł
 - z tytułu odsetek liczonych na dzień wydania niniejszej decyzji - 58 143,00 zł
 - z tytułu kosztów egzekucyjnych - 1 042,90 zł.

Jednocześnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. kolejną decyzją z dnia 29.04.2016 roku, nr: (...)na podstawie art. 61a § 1 i art. 157 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23) w związku z art. 83a ust. 2 i art. 83b ust. 1 i art. 123 ustawy z dnia 13.10.1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121 ze zm.) odmówił wszczęcia postępowania w przedmiocie rozpatrzenia wniosku I. C. (1) (reprezentowanego przez Radcę Prawnego R. W.) z dnia 29.03.2016 roku (data wpływu do Zakładu – 31.03.2016 roku) o stwierdzenie nieważności i wstrzymanie wykonania decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 31.12.2014 roku, nr: (...), przenoszącej odpowiedzialność na I. C. (1) za zobowiązania spółki (...) Sp. z o.o. w W..

W uzasadnieniach obu decyzji organ rentowy wskazał, że spółka (...) sp. z o.o. w W. z tytułu prowadzenia działalności zobowiązana była do odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za osoby zgłoszone do ubezpieczeń. Z tych obowiązków nie wywiązywała się w sposób należyty, nie opłacając składek określonych w sentencji decyzji. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. jako wierzyciel podjął w stosunku do spółki (...) Sp. z o.o. czynności w przedmiocie ustaleń składników majątkowych mogących stanowić przedmiot zajęcia w ramach prowadzonego postępowania w przedmiocie odzyskania należności z tytułu nieopłaconych składek. Zgodnie z informacją uzyskaną w dniu 18.04.2013 roku (wpływ do Zakładu dnia 30.04.2013 roku) z Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców spółka (...) Sp. z o.o. nie jest właścicielem pojazdów mogących stanowić przedmiot ustanowienia zastawu skarbowego zabezpieczającego należności z tytułu nieopłaconych składek. W celu wyegzekwowania zadłużenia spółki Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., działając jako organ egzekucyjny, wszczął postępowanie egzekucyjne z zastosowaniem środka egzekucyjnego w postaci zajęcia rachunków bankowych w bankach: (...) SA, Banku (...)SA, (...) SA, (...)SA oraz(...)BANK SA. Podjęte czynności nie przyniosły rezultatu w postaci spłaty zadłużenia, a postępowanie egzekucyjne okazało się bezskuteczne. W dniu 31.10.2014 roku w związku z uzyskaniem informacji o rachunku bankowym w banku (...) SA zostały skierowane zajęcia rachunku do w/w banku na podstawie tytułów z dnia 28.02.2011 roku, 28.03.2011 roku oraz z 28.04.2011 roku. Jednocześnie z treści postanowienia Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy Wydział X Gospodarczy z dnia 16.03.2010 roku wynika, iż wniosek o ogłoszenie upadłości spółki (...) Sp. z o. o. został oddalony na podstawie art. 13 prawa upadłościowego (brak majątku na koszty postępowania). Mając na uwadze brak majątku, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości spółki w znacznej części oraz fakt, iż w stosunku do spółki nie jest prowadzone postępowanie upadłościowe organ rentowy przyjął, że nie został spełniony warunek wyłączający odpowiedzialność członka zarządu spółki (...) Sp. z o. o. za jej zobowiązania z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych określone w art. 116 § 1 ustawy - Ordynacja podatkowa w związku z art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W związku z powyższym organ rentowy wszczął postępowanie w sprawie ustalenia odpowiedzialności ubezpieczonego jako członka zarządu powołanej spółki o czym został on poinformowany zawiadomieniem znak (...)z dnia 29.10.2014 roku. Przedmiotowa korespondencja została wysłana na adres: ul. (...), (...)-(...) W., gdzie zgodnie ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru została podjęta w dniu 31.10.2014 roku przez T. C.. W dniu 5.11.2014 roku do (...) oddziału organu rentowego wpłynęło oświadczenie T. C. z dnia 3.11.2014 roku w związku z odebraną korespondencją o wszczęciu postępowania z urzędu wobec ubezpieczonego. T. C. wskazała, że odebrała korespondencję nieświadomie, myśląc, iż jest skierowana do niej i poinformowała, że I. C. (1) od kilku lat nie zamieszkuje z nią pod tym adresem. Na dowód powyższego dołączyła kserokopię zaświadczenia z dnia 17.09.2012 roku o wymeldowaniu z pobytu stałego z adresu ul. (...), (...)-(...) W.. Wobec powyższego zwrócona korespondencja o wszczęciu postępowania z urzędu z dnia 29.10.2014 roku została wysłana w dniu 6.11.2014 roku na adres miejsca pracy ubezpieczonego tj. (...) S.A tj. na ul. (...), (...)-(...) W.. Korespondencja ta została odebrana w dniu 12.12.2014 roku przez pracownika firmy (...)SA - K. J. (1), który w dniu 18.12.2014 roku odesłał korespondencję na adres Oddziału w W., wyjaśniając, iż nie jest upoważniony do jej odbioru. Dokonując oceny zgromadzonego materiału dowodowego organ rentowy zawiadomieniem z dnia 15.12.2014 roku zakończył postępowanie, bowiem korespondencja została wysłana na adres pracodawcy ubezpieczonego, na ul. (...), (...)-(...) W..

W dniu 22.12.2014 roku ponownie do organu rentowego wpłynął zwrot wysłanej korespondencji dotyczącej zawiadomienia o wszczęciu postępowania z dnia 29.10.2014 roku, w którym K. J. (1) kolejny raz podkreślił, że nie jest upoważniony do odbioru korespondencji kierowanej do wnioskodawcy. Organ rentowy uznał jednak, że analiza podlegania do ubezpieczeń potwierdziła, iż I. C. (1) jest zatrudniony w spółce (...) S.A. Biorąc powyższe za podstawę ZUS wskazał, że mimo odmowy dostarczenia wskazanej korespondencji należało uznać, że przedmiotowe pisma zostały skutecznie doręczone. Podkreślił nadto, że w trakcie postępowania nie przedstawiono żadnych nowych dowodów mających wpływ na ograniczenie bądź wyłączenie odpowiedzialności ubezpieczonego za zobowiązania spółki (...) Sp. z o. o. w W..

W dniu 31 marca 2016 roku wpłynął wniosek ubezpieczonego o stwierdzenie nieważności decyzji ZUS z dnia 31 grudnia 2014 roku przenoszącej na I. C. (1) odpowiedzialność za zobowiązania spółki (...) Sp. z o.o. (...) decyzji zarzucono, iż organ rentowy nie doręczył wnioskodawcy zawiadomienia o wszczęciu postępowania z urzędu, uniemożliwił wnioskodawcy wypowiedzenie się co do zebranego materiału dowodowego oraz nie doręczył skutecznie wnioskodawcy decyzji z dnia 31.12.2014 r. Organ rentowy decyzją nr (...) z dnia 29 kwietnia 2016r. odmówił wszczęcia postępowania. W uzasadnieniu podkreślił, że zgodnie z danymi dostępnymi w bazie Zakładu - I. C. (1)w okresie od 1.02.2009 roku do 31.12.2015 roku był zatrudniony w spółce (...) S.A. i mimo odmowy dostarczenia korespondencji, należało uznać, iż zawiadomienie o wszczęciu postępowania oraz zawiadomienie o zakończeniu postępowania zostały skutecznie doręczone. Przeprowadzone postępowanie administracyjne dotyczące przeniesienia odpowiedzialności na ubezpieczonego za zobowiązania spółki (...) sp. z o.o. skutkowało wydaniem w dniu 31 grudnia 2014 roku ostatecznej decyzji nr (...). Decyzja ta została skutecznie doręczona w miejscu pracy I. C. (1), tj. (...) S.A. ul. (...), (...)-(...) W.. Przesyłkę odebrał K. J. (1) na podstawie pełnomocnictwa nr(...)

Odwołania od powyższych decyzji do Sądu Okręgowego w W. P.VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wniosł I. C. (1) reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika.

W odwołaniu od decyzji z dnia 31.12.2014 roku skarżący wniosł o:

1. dopuszczenie do rozpoznania odwołania od decyzji z dnia 31.12.2014 roku na zasadzie art. 477⁹ §3 k.p.c., gdyż jego wniesienie w obecnej chwili nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego, a opóźnienie nie jest nadmierne,
2. ustalenie, że odwołujący w okresach objętych zaskarżoną decyzją nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania z tytułu składek w nich wskazanych.

Natomiast w odwołaniu od decyzji z dnia 29.04.2016 roku wnioskodawca wniosł o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji i orzeczenie o zasadności wszczęcia postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 31.12.2014 roku,

2. wstrzymanie wykonania decyzji z dnia 31.12.2014 roku, gdyż w sprawie zachodzi co najmniej prawdopodobieństwo obarczenia decyzji wadą bezwzględnej nieważności, a odwołujący został pozbawiony możliwości obrony swoich praw, co w przypadku przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego na kwotę: 2.298.544,65 zł spowodowałoby nieuzasadnione i nieodwracalne skutki wobec odwołującego i jego majątku, w tym pozbawienie go środków niezbędnych do życia.

W uzasadnieniach odwołujący wskazał, że na skutek naruszenia przez organ rentowy licznych przepisów postępowania został pozbawiony możliwości obrony swoich interesów w postępowaniu zakończonym decyzją z dnia 31.12.2014 roku. Jest ona obarczona bezwzględną nieważnością, gdyż rażąco naruszono przepisy prawa. Odwołujący nie wiedział, ani o wszczęciu przeciwko niemu postępowania, ani jego prowadzeniu, ani o wydaniu przedmiotowej decyzji. O całej sytuacji dowiedział się w dniu 22.03.2016 roku po odebraniu trzech upomnień egzekucyjnych. Podkreślił, że organ rentowy nie doręczył mu zawiadomienia o wszczęciu postępowania. Tymczasem zawiadomieniem z dnia 29.10.2014 roku, nr (...) -P, wysłanym na adres: ul. (...) w W. wszczął postępowanie z urzędu w przedmiocie przeniesienia na odwołującego odpowiedzialności za zobowiązania (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.. Zawiadomienie to nie zostało jednak skutecznie mu doręczone. Nie mieszkał on bowiem od 17.09.2012 roku pod tym adresem. Zawiadomienie to zostało przyjęte przez małżonkę odwołującego, z którą pozostaje w separacji faktycznej i nie jest ona jego domownikiem. T. C. pismem z dnia 03.11.2014 roku doręczonym organowi rentowemu w dniu 5.11.2014 roku zawiadomiła go o pomyłce w odebraniu i zwróciła oryginał zawiadomienia. Sprawę uznała za zakończoną i nie zawiadomiła odwołującego o całym zdarzeniu. Następnie organ rentowy pismem z dnia 06.11.2014 roku adresowanym do (...) S.A. zwrócił się do osoby upoważnionej do reprezentacji tej osoby prawnej o doręczenie zawiadomienia z dnia 29.10.2014, które zawarte było w odrębnej zamkniętej kopercie. Organ rentowy nieprawidłowo zaadresował tę korespondencję wskazując jednoznacznie, że jej adresatem nie jest odwołujący, ale wskazana powyżej osoba prawna. Korespondencja została odebrana przez spółkę. Po zapoznaniu się z treścią pisma osoba, która je odebrała oświadczyła, że nie jest uprawniona do odbioru korespondencji adresowanej do osoby fizycznej i nie podejmie się jej przekazania. Dodatkowo wskazała, że organ rentowy wprowadził ją w błąd co do adresata korespondencji, gdyż na kopercie wskazany była spółka, a nie odwołujący. Spółka nie jest zakładem pracy odwołującego. Bezskuteczna okazała się więc próba doręczenia zawiadomienia o wszczęciu postępowania na podstawie art. 42 §1 kpa dotyczącym doręczenia w miejscu pracy odwołującego. Skarżący podkreślił, że organ rentowy, mimo informacji o nieskutecznych doręczeniach zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, nie podjął innych prób skutecznego doręczenia odwołującemu tego dokumentu. W tej sytuacji organ rentowy wbrew obowiązkowi uniemożliwił odwołującemu wypowiedzenia się co do zebranego materiału dowodowego. Rażące naruszenia prawa procesowego miały więc miejsce przez całe postępowanie. W skutek tego odwołujący nie mógł podjąć obrony swoich praw.

Nadto skarżący podkreślił, że organ rentowy nie doręczył skutecznie odwołującemu decyzji z dnia 31.12.2014 roku. Decyzja ta została wysłana do (...) S.A. w W. w dniu 19.02.2015 roku. Z przyczyn wskazanych powyżej jej doręczenie nie było skuteczne i ograniczając uprawnienia wnioskodawcy stanowi przesłankę do stwierdzenia jej nieważności (wyr. WSA z dnia 16 marca 2005 r., I SA/Wa 188/05, LEX nr 189214).

W konsekwencji powyższego wnioskodawca wskazał, że nie zna akt sprawy i nie ma dostępu do dokumentacji spółki, i nie wie za jakie zobowiązania miałby odpowiadać. Podkreślił jednak, że nie zaistniały przesłanki do stwierdzenia jego odpowiedzialności. Organ rentowy miał możliwość zaspokojenia swoich roszczeń z majątku spółki, ale nie uczynił nic w tym kierunku. Egzekucja nie okazała się więc bezskuteczna. Nadto istnieją przestanki egzoneracyjne przewidziane we właściwych przepisach. Nie ma zatem podstaw materialnych do przeniesienia odpowiedzialności na odwołującego. Dodatkowo w sprawie nastąpiło przedawnienie prawa do przeniesienia odpowiedzialności.

Dlatego też odwołujący w dniu 29.03.2016 roku złożył wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 31.12.2014 roku. Z ostrożności jednak złożył także odwołanie od tej decyzji. W związku z powyższym wniósł także o rozważenie nie skorzystania przez Sąd z uprawnienia do odrzucenia odwołania od decyzji z 31.12.2014 roku.

Odwołujący wskazał nadto, że ma interes prawny w otrzymaniu zabezpieczenia. Pomijając nieodwracalne konsekwencje majątkowe wynikłe z wykonania decyzji obarczonej wadą nieważności, jej wykonanie czyniłoby postępowanie odwoławcze bezprzedmiotowym, skoro decyzja zostałaby wykonana. Dodatkowo wykonanie decyzji z 2014 roku przynajmniej istotnie utrudni osiągnięcie celu, dla którego zostało wszczęte to postępowanie. Wskazał jednak, że na dzień dzisiejszy nie posiada informacji o wszczęciu przeciwko niemu egzekucji, co nie oznacza, że go nie ma.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w odpowiedziach na odwołania wniósł o:

1. łączne rozpoznanie spraw z odwołania od decyzji z dnia 31.12.2014 roku oraz z dnia 29.04.2016 rok z uwagi na jednolitość materiału dowodowego oraz tożsamość przedmiotową spraw,
2. odrzucenie odwołania od decyzji przenoszącej odpowiedzialność za zobowiązania spółki na członka zarządu z dnia 31.12.2014 roku, ewentualnie o oddalenie odwołania od powyższej decyzji oraz oddalenie odwołania od decyzji z dnia 29.04.2016 roku,
3. zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniach wskazał, że decyzja z dnia 31.12.2014 roku została wydana w oparciu o art. 116 ustawy z dnia 29.08.1997 roku - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r. poz.613 ze zm.) w związku z art. 31 ustawy z dnia 13.10.1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2015 poz. 121 tj.), zgodnie z którymi to przepisami za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu nie wykazał, że: we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo nie zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub nie wszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy; nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części. Organ rentowy podkreślił, że począwszy od 2008 roku nastąpiło trwale zaprzestanie przez spółkę regulacji zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Natomiast w 2010 roku spółka nie dysponowała już nawet majątkiem pozwalającym na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego, a wniosek o ogłoszenie upadłości został złożony za późno. W tym czasie członkiem zarządu spółki (...) w W. był odwołujący.

Organ rentowy podkreślił, że w toku postępowania wykazał zaistnienie pozytywnych przesłanek odpowiedzialności za zobowiązania spółki. Jednocześnie członek zarządu nie wykazał zaistnienia przesłanek wyłączających jego odpowiedzialność. Odnosząc się do dołączonego do odwołania protokołu z Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) sp. z o.o. z dnia 12.03.2010 roku, z którego wynika, iż podczas obrad ww. zgromadzenia podjęto uchwałę o odwołaniu z funkcji prezesa zarządu I. C. (1) organ rentowy wskazał, że powyższy fakt nie został potwierdzony wpisem do KRS. Nie została również przedstawiona uchwała powołująca nowego prezesa w spółce. Ponadto na przedstawionym dokumencie brak jest daty pewnej. Protokół nie został opatrzony pieczęcią notariusza bądź organu administracji publicznej. Dlatego też organ rentowy nie uznał powołanego protokołu jako mającego moc dowodu w sprawie, gdyż mógł on być sporządzony jedynie na potrzeby obrony stanowiska strony w przedmiotowym postępowaniu. Nie sposób przyjąć skuteczności prawnej załączonego dokumentu. Ponadto zauważył, że po dniu 12.03.2010 roku spółka funkcjonowała i zatrudniała pracowników.

Dodatkowo Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że zawiadomieniem z dnia 29.10.2014 roku wszczął postępowanie wyjaśniające w zakresie przeniesienia odpowiedzialności za zobowiązania spółki (...) Sp. z o.o.

na członka zarządu w osobie skarżącego. Przedmiotowa korespondencja została wysłana na adres ul. (...), (...)- (...) W., gdzie zgodnie ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru została podjęta w dniu 31.10.2014r. przez T. C.. W dniu 05.11.2014 roku wpłynęło oświadczenie T. C., w którym wskazała, że odebrała korespondencję nieświadomie. Zwrócona korespondencja została ponownie wysłana na adres miejsca pracy odwołującego tj. (...) S.A. ul. (...), (...)- (...) W., gdzie skarżący był zatrudniony w okresie od dnia 1.02.2009 roku do dnia 31.12.2015 roku. Przedmiotowa korespondencja została odebrana przez B. S. (1) i zwrócona pismem z dnia 20.11.2014 roku z twierdzeniem, że nie jest upoważniony do jej odbioru. W związku z powyższym nowe zawiadomienie z dnia 26.11.2014 roku zostało wysłane ze wskazaniem jako adresata I. C. (1), na adres siedziby jego aktualnego pracodawcy. Przesyłka została odebrana w dniu 12.12.2014 roku przez pracownika K. J. (1)- pełnomocnika i osoby upoważnionej do odbioru korespondencji. Pismem z dnia 08.12.2014 roku korespondencja została odesłana do organu rentowego wraz z wyjaśnieniem, iż ww. nie jest upoważniony do jej odbioru. Zawiadomienie z dnia 15.12.2014 roku o zakończeniu postępowania wyjaśniającego zostało skierowane również na adres pracodawcy. Tymczasem stosownie do art. 39 oraz art. 42 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego oraz w myśl przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2012r.- Prawo pocztowe, organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. Pisma doręcza się osobom fizycznym w ich mieszkaniu lub miejscu pracy. Mając na uwadze powyższe, pisma zostały skutecznie doręczone. Postępowanie wyjaśniające zakończyło się wydaniem w dniu 31.12.2014 roku decyzji nr (...), która również została wysłana na adres siedziby pracodawcy I. C. (1). Zgodnie ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru przedmiotowa korespondencja została odebrana przez K. J. (1) z (...) S.A. w dniu 04.02.2015 roku i nie została zwrócona do nadawcy. Zatem zdaniem organu rentowego decyzja z dnia 31.12.2014 roku również została skutecznie doręczona.

Odnosząc się natomiast do decyzji z dnia 29.04.2016 roku w przedmiocie odmowy wszczęcia postępowania w sprawie o stwierdzenie nieważności i wstrzymanie wykonania decyzji z dnia 31.11.2014 roku, organ rentowy stwierdził, że zgodnie z art. 83a ust 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych decyzje ostateczne Zakładu, od których nie zostało wniesione odwołanie do właściwego sądu, mogą być z urzędu przez Zakład uchylone, zmienione lub unieważnione, na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego. Zatem, jak wynika z powyższego przepisu organ rentowy może zmienić lub unieważnić decyzję z urzędu, jedynie pod warunkiem, że nie zostało od niej wniesione odwołanie. Tymczasem w przedmiotowej sprawie w dniu 31.03.2016 roku zostało złożone odwołanie od decyzji z dnia 31.12.2014 roku, zatem stwierdzenie nieważności powołanej decyzji nie jest możliwe. Wobec tego organ rentowy odmówił wszczęcia postępowania w tym zakresie.

Postanowieniem z dnia 2 sierpnia 2016r. Sąd Okręgowy w Warszawie P. VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał niniejsze sprawy do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

(orzeczenia k. 22 , 95)

Postanowieniami z dnia 17 października 2016r. Sąd na podstawie art. 477⁽¹¹⁾ par. 2 k.p.c. zawiadomił(...) Sp. z o.o. w W. o toczących się postępowaniach w niniejszej sprawie oraz możliwości przystąpienia do postępowania w charakterze zainteresowanego w terminie 2 tygodni od doręczenia niniejszego postanowienia.

Postanowieniem z dnia 15.11.2016 roku Sąd połączył do wspólnego rozpoznania sprawę o sygn.: IV U 1463/16 ze sprawą o sygn.: IV U 1462/16, i postanowił prowadzić w dalszym ciągu pod sygn.: IV U 14962/12

(postanowienie k. 134v akt).

W piśmie procesowym z dnia 29 sierpnia 2016r. pełn. skarżącego podtrzymał dotychczasowe stanowisko oraz wnioski dowodowe, które ostatecznie zostały organiczne w znacznej części przez pełn. wnioskodawcy na rozprawie w dniu 15 listopada 2016r. Dodatkowo pełn. skarżącego oświadczył, iż brak odpowiedzialności za zadłużenie składkowe wymienionego jest konsekwencją: po pierwsze, okoliczności, iż egzekucja mogła być skuteczna, a skarżący w toku postępowania podatkowego przed Dyrektorem Izby Skarbowej w W. wskazywał mienie mogące podlegać egzekucji.

Po drugie, nie było podstaw do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości w okresie, w którym skarżący pełnił funkcję członka zarządu, czyli do marca 2010r.

Pełn. skarżącego cofnął wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Płatnik składek (...) sp. z o.o. w W. zarejestrował działalność gospodarczą na podstawie wpisu do KRS nr (...) z dnia 23 stycznia 2004r. z siedzibą przy ul. (...) w W.. Przedmiotem jej działalności była sprzedaż hurtowa i detaliczna artykułów użytku domowego i osobistego. Spółka zajmowała się także outsourcingiem pracowniczym. Prezesem jednoosobowego zarządu był I. C. (1). Jako większościowy wspólnik (...) sp. z o.o. występowała (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., a następnie (...) S.A. z siedzibą w W., mieszczącą się pod wspólnym dla (...) Sp. z o.o. adresem, tj. ul. (...). Ww. spółka zajmowała się prowadzeniem księgni.

(bezsporne)

W okresie od 1 lutego 2009r. do 31 lipca 2012r., a następnie od 2 sierpnia 2012r. do 31 grudnia 2015r. wnioskodawca świadczył pracę na jej rzecz w oparciu o umowę o pracę na stanowisku doradcy zarządu do spraw prawnych.

(dowód : akta osobowe wnioskodawcy k. 21, , odpis KRS k.49-52)

W ramach prowadzonej działalności spółka (...) Sp. z o.o. zatrudniała pracowników i z tego tytułu zobowiązana była do opłacania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za tych pracowników.

Spółka nie wywiązywała się z obowiązków płatnika składek i w związku z tym na jej koncie powstały zaległości. W okresie powstania zaległości spółki z tytułu nieopłaconych składek funkcję prezesa zarządu pełnił wnioskodawca.

Spółka (...) sp. z o.o. nie regulowała zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Urzędu Skarbowego - (...) oraz W. -P.. W celu wyegzekwowania należności Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wszczął postępowanie egzekucyjne z zastosowaniem środków egzekucyjnych w postaci zajęcia rachunków bankowych w bankach: (...) S.A., Bank (...) S.A., (...) S.A., (...) SA., (...) BANK SA. (tytuły wykonawcze z dnia 26 maja 2008r. za okres od 6/2005- 2/2008, z dnia 6 stycznia 2010r. za okres od 3/2008 do 8/2009, z dnia 16. Czerwca 2010r. za okres od 9/2009- 12/2009 oraz kolejnych za okres łącznie do 2/2011r.). Podjęte czynności nie przyniosły rezultatu w postaci spłaty zadłużenia, a przeprowadzone postępowanie egzekucyjne okazało się bezskuteczne. W dniu 21.08.2008r. prezes zarządu spółki (...) sp. z o.o. I. C. (1) oświadczył, iż na dzień 21.08.2008 roku spółka nie posiadała żadnego majątku trwałego, w tym nie posiadała nieruchomości ani nie dysponowała żadnymi pojazdami. Wezwania do wyjawienia majątku z dnia 6 stycznia 2010r. oraz 21.02.2014 roku skierowane do spółki pozostały bez odpowiedzi.

W toku prowadzonego przez organ rentowy postępowania wyjaśniającego w przedmiocie zaległych składek spółki (...) Zakład otrzymał pismo z Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców min. z dnia 18.04.2013 roku, z którego wynika, że spółka nie figuruje w powołanej ewidencji. Podobnie Naczelnik Urzędu Skarbowego W. P. pismem z dnia 21.03.2014 roku poinformował, że nie odnotowano informacji odnośnie posiadanego majątku ruchomego i nieruchomego spółki (...) spółka z o.o.

(dowód : dokumenty ZUS - akta płatnika (...) Sp. z o.o. ,tom I i II oraz akta ZUS przeniesienia odpowiedzialności z tytułu nieopłaconych składek na wnioskodawcę)

Równolegle prowadzona była egzekucja do majątku spółki (...) spółka z o.o. przez Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego (...) oraz Naczelnika Urzędu Skarbowego W. P.. W rozmowie z poborcą skarbowym przeprowadzoną w dniu 15 maja 2009r. I. C. (1) oświadczył, iż spółka (...) sp. z o.o. nie posiada majątku – ruchomości i nieruchomości, z których można by przeprowadzić skutecznie egzekucję. Pismem z dnia 30 września 2009r. Zakład Ubezpieczeń

Spółecznych II Oddział w W. poinformował Naczelnika Urzędu Skarbowego W. - P., iż ostatnia wpłata składki na ubezpieczenia społeczne firmy (...) Sp. z o.o. została przekazana w dniu 22 września 2009 r.

W dniu 30 grudnia 2009r. p.o. Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego (...) złożył w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie Sąd Gospodarczy wniosek o ogłoszenie upadłości spółki (...) sp. z o.o. w W. . W treści wniosku podniesiono , iż ww. spółka rozpoczęła działalność z dniem 9 maja 2005r., zaś od lipca 2006r. zaprzestała spłacania należności z tytułu podatku od towarów i usług. Z przedłożonych dokumentów wynikać miało , iż opóźnienie w wykonaniu zobowiązań przekracza w znacznym stopniu 3 miesiące a zaprzestanie ich spłacania ma charakter trwały. Dodatkowo w piśmie z dnia 9 marca 2010r. Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego (...) stwierdził, iż dłużnik B. (...)” sp. z o.o. jest niewypłacalny , albowiem zaprzestał wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych (opóźnienie przekracza 3 miesiące) oraz wysokość zobowiązań spółki przekroczyła wartość jej majątku .

(dowód : dokumenty w aktach sprawy X GU 3/210 oraz zawarte w aktach ZUS dot. odpowiedzialności składkowej wnioskodawcy) .

W dniu 12 marca 2010r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. podjęło uchwałę Nr 1 o odwołaniu z funkcji Prezesa Zarządu I. C. (1) w związku ze złożoną przez niego w dniu 11 marca 2010r. rezygnacją . Uchwała weszła w życie w dniu jej podpisania. Postanowieniem z dnia 2 listopada 2016r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego nałożył na uczestnika (...), Sp. z o.o. z siedzibą w W. grzywnę w wysokości 3.000 zł oraz zobowiązał spółkę do złożenia wniosku o zmianę wpisu : wykreślenie ze składu organu reprezentacji tj. zarządu I. C. (1) .

(dowód : protokół z Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 12 marca 2010r. k. 11 oraz wyciąg z ww. protokołu oraz oświadczenie o rezygnacji poświadczony za zgodność wyciągu z okazanym dokumentem przez notariusza w dniu 25 sierpnia 2016r. k.73 – 74, odpis postanowienia k. 133 zeznania świadków : B. S. (1)nagranie z rozprawy z dnia 28 lutego 2017r.)

Postanowieniem z dnia 16.03.2010 roku, w sprawie sygn. X GU 3/10 Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie Sąd Gospodarczy X Wydział dla spraw upadłościowych i naprawczych oddalił wnioski o ogłoszenie upadłości spółki (...) Sp. z o.o. z uwagi na brak majątku wystarczającego na pokrycie kosztów postępowania. W uzasadnieniu Sąd wskazał, iż spółka nie dysponuje majątkiem ruchomym w postaci samochodów ani nieruchomości, a na kontach spółki brak środków pieniężnych. Ponadto Urząd Skarbowy W. P. ustalił, iż spółka nie dysponuje żadnym majątkiem nadającym się do prowadzenia egzekucji. W toku postępowania sądowego nie zostało udowodnione, że spółka dysponuje majątkiem wystarczającym na zaspokojenie kosztów postępowania egzekucyjnego . Postanowienie stało się prawomocne z dniem 22 kwietnia 2010r.

(dowód :dokumenty w aktach sprawy X GU 3/210)

Postanowieniem z dnia 10.08.2012 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego W. - P. wszczął wobec odwołującego postępowanie podatkowe w sprawie odpowiedzialności podatkowej za zaległości podatkowe (...) sp. z o. o. w podatku od towarów i usług za poszczególne miesiące od grudnia 2006 roku do stycznia 2010 roku wraz z odsetkami za zwłokę od tych zaległości, kosztami opomnienia i kosztami postępowania egzekucyjnego.

W dniu 28.02.2013 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego W. P. wydał decyzję znak: (...)

1.orzekającą o solidarnej ze spółką odpowiedzialności podatkowej skarżącego za zaległości podatkowe (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W., w podatku od towarów i usług za poszczególne miesiące od grudnia 2007 roku do stycznia 2010 roku w łącznej kwocie: 1.742.010,60 zł, odsetki za zwłokę od tych zaległości w łącznej kwocie 764.994,00 zł i koszty postępowania egzekucyjnego w łącznej kwocie 111.451,34 zł oraz

2.umarzającą postępowanie podatkowe w sprawie odpowiedzialności podatkowej ubezpieczonego za zaległości podatkowe (...) Sp. z o. o. w podatku od towarów i usług od grudnia 2006 roku do listopada 2007 roku wraz z odsetkami za zwłokę od tych zaległości i kosztami postępowania egzekucyjnego.

W dniu 9.04.2013 roku pełnomocnik odwołującego złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej uchylenie w całości i umorzenie postępowania w sprawie lub przekazanie sprawy nią objętej do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji. Dyrektor Izby Skarbowej w W. decyzją z dnia 4.07.2013 roku uchylił zaskarżoną decyzję z 28.02.2013 roku i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania przez organ pierwszej instancji

Decyzją z dnia 31.03.2015 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego W. P. umorzył postępowanie w sprawie orzeczenia odpowiedzialności wnioskodawcy jako członka zarządu (...) sp. z o.o. w W. za zaległości podatkowe w podatku od towarów i usług za 12/2006r., 1-12/2007r., 1-12/2008r., 1-12/2009r. i 1/2010r. w łącznej kwocie: 2.434.372,30 zł wraz z odsetkami za zwłokę i kosztami postępowania egzekucyjnego jako bezprzedmiotowe, albowiem w trakcie prowadzonego postępowania podatkowego wskazane w treści decyzji zobowiązania spółki (...) uległy przedawnieniu .

(dowód ; dokumenty- decyzje w aktach postepowania Naczelnika Urzędu Skarbowego k. 163 akt sprawy).

Płatnik składek spółka (...) w okresie od 2008 roku do 2010 roku wskazała: w 2008 roku i 2009 roku – podstawa opodatkowania – 0 zł; w 2010 roku – stratę 203.271,02 zł

(CIT-8 w aktach US W. P. na k. 257 akt sprawy).

Na podstawie przeprowadzonej analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej firmy (...) Sp. z o. o. w W. za lata 2006-2008 można sformułować następujące wnioski :

- wartość majątku zaangażowanego w spółkę od 2008 roku systematycznie wzrastała. Na dzień 31.01.2008 r. wartość bilansowa majątku wyniosła 3 029 tys. zł i była aż o 2 568 tys. zł wyższa od stanu na koniec 2006 r. (wzrost o 557%). Aktywa trwałe w latach 2006-2007 nie wystąpiły. Na koniec 2008 r. miały wartość 1 400 tys. zł i skupione były w całości w należnościach długoterminowych. W latach 2006-2007 cały majątek spółki stanowiły aktywa obrotowe. Ich wartość w 2007 r. bardzo wyraźnie wzrosła (z 461 tys. zł do 1 439 tys. zł). W aktywach obrotowych najważniejszą pozycję w zajmowały należności;

- w latach: 2006-2008 wartość kapitałów własnych spółki była ujemna i wyraźnie każdego kolejnego roku malała. Na dzień 31.12.2007 r. zmniejszyły się one do sumy -3 820 tys. zł, a na dzień 31.12.2008 r. miały wartość -4 277 tys. zł. Przyczyną tego faktu były wysokie straty netto osiągnięte przed 2006 r. i w latach: 2006-2008;

- głównym źródłem finansowania aktywów spółki w latach: 2006-2008 były zobowiązania krótkoterminowe. Na dzień 31.12.2006 r. miały one wartość 2 796 tys. zł i o 2 335 tys. zł przewyższały wartość aktywów. Według stanu na dzień 31.12.2007 r. zobowiązania bieżące wynosiły: 5 259 tys. zł i były wyższe od bilansowej wartości majątku aż o 3 820 tys. zł, zaś na koniec 2008 r. miały one poziom 7 305 tys. zł i o 4 276 tys. zł były wyższe od sumy aktywów. Zasadniczym elementem zobowiązań były zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń. Ich wartość w kolejnych latach bardzo wyraźnie wzrastała. Na dzień 31.12.2006 r. miały one wartość 2 412 tys. zł, co stanowiło 86,3% zobowiązań krótkoterminowych i 523,4% wartości pasywów. Na koniec 2007 r. zobowiązania te wzrosły o 1 987 tys. zł do kwoty 4 399 tys. zł (o 82%), co stanowiło 83,7% zobowiązań krótkoterminowych i 305,7% pasywów ogółem. W 2008 r. ich wartość wyniosła 6 753 tys. zł (wzrost o 2 353 tys. zł), a więc 92,4% zobowiązań i 222,9% sumy bilansowej;

- każdego roku zobowiązania ogółem były bardzo wysokie. Można stwierdzić, iż wysokie i rosące zadłużenie spółki, przy jednoczesnym spadku udziału kapitałów własnych, wskazuje na bardzo poważne problemy ekonomiczne w tym czasie. Struktura finansowania aktywów była bardzo zła w całym badanym okresie - wartość bilansowa majątku spółki była znacznie niższa od jej zobowiązań;

-lata: 2007-2008 cechowały się zbliżoną sprzedażą. W 2008 r. przychody ze sprzedaży wyniosły 4 051 tys. zł i były nieznacznie wyższe niż w roku poprzednim (o 314 tys. zł). W tym samym okresie spółka miała poważne problemy z wypracowaniem zysku na sprzedaży - wyniki te były ujemne, a to oznacza, że koszty działalności podstawowej były wyższe aniżeli przychody. W 2007 r. zanotowano stratę na poziomie aż -1 441 tys. zł. Rok 2008 był nieco korzystniejszy w tym zakresie - strata wyniosła -417 tys. zł. Głównym elementem kosztów były wynagrodzenia, które wraz z ubezpieczeniami społecznymi i innymi świadczeniami wyniosły w 2007 r. 4 830 tys. zł (93% kosztów operacyjnych) i w 2008 r. 4 270 tys. zł (96% kosztów operacyjnych). Pozostałe kategorie wyniku finansowego w tych latach kształtowały się również niekorzystnie (strata na pozostałej działalności operacyjnej i działalności finansowej), co spowodowało iż te lata zakończyły się bardzo wysoką stratą netto w wysokości, odpowiednio: - 1 485 tys. zł i -457 tys. zł;

- podstawowym miernikiem informującym o szybkości zwrotu zaangażowanego w firmie kapitału jest rentowność określana niekiedy zyskowością. W latach 2007-2008 spółka uzyskiwała ujemne wskaźniki zyskowości (wskaźnik rentowności kapitału własnego był dodatni z uwagi na ujemną wartość kapitału własnego). Wszystkie kategorie wyniku finansowego były ujemne, a szczególnie złe osiągnięto w 2007 r., co należy ocenić bardzo negatywnie;

- płynność finansową definiuje się jak zdolność firmy do wywiązywania się z krótkoterminowych zobowiązań, tzn. tych, które są płatne w przeciągu jednego roku. Jest ona uznawana za podstawowy warunek ciągłości gospodarowania. Obliczenia wykazały, iż wskaźnik płynności szybkiej w badanych latach kształtował się znacznie poniżej wartości powszechnie przyjętych za optymalne - gdyby teoretycznie przysłała taka konieczność, posiadany płynny majątek obrotowy nie wystarczyłby do spłaty wszystkich zobowiązań bieżących. Na niedostateczną płynność wskazuje także wskaźnik płynności bardzo szybkiej (natychmiastowej), który kształtował się znacznie poniżej 0,2 - wielkości uznawanej za poprawną;

-wskaźniki efektywności gospodarowania aktywami, należnościami oraz zobowiązaniami kształtowały się niekorzystnie - efektywność wykorzystania majątku pogarszała się;

- rosnące wskaźniki zadłużenia dowodzą o złą i systematycznie pogarszającą się sytuację finansową spółki w analizowanym okresie.

Po przeprowadzeniu analizy finansowej Spółki powołany w sprawie biegły z zakresu rachunkowości stwierdził, że sytuacja majątkowo-finansowa spółki systematycznie pogarszała się. W latach: 2006-2008 była zła, a w 2008 roku nastąpiło wyraźne pogorszenie jej kondycji finansowej. Świadczą o tym m.in. ujemne wyniki finansowe, zwiększające się zadłużenie (w tym z tytułów publicznoprawnych, a więc również wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych), pogorszenie płynności finansowej.

W dalszej części biegły wskazał, że załączonych do akt dokumentów w postaci raportów rozliczeń należności płatnika ((...) Sp. z o. o. z siedzibą w W.) sporządzonych przez ZUS (karty 43-45v) wynika, iż Spółka do dnia 28.10.2014 r. nie spłaciła wielu zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, które prezentują się następująco:

1. do dnia 31.12.2005 r. nie uregulowała wymagalnych zobowiązań wobec ZUS na łączną sumę 261 452,14 zł;
2. do dnia 31.12.2006 r. nie uregulowała wymagalnych zobowiązań wobec ZUS na łączną sumę 1 423 303,60 zł;
3. do dnia 31.12.2007 r. nie uregulowała wymagalnych zobowiązań wobec ZUS na łączną sumę 2 919 469,05 zł;
4. do dnia 31.12.2008 r. nie uregulowała wymagalnych zobowiązań wobec ZUS na łączną sumę 4 127 074,45 zł;
5. do dnia 31.12.2009 r. nie uregulowała wymagalnych zobowiązań wobec ZUS na łączną sumę 5 162 405,37 zł;
6. do dnia 31.12.2010 r. nie uregulowała wymagalnych zobowiązań wobec ZUS na łączną sumę 5 535 109,42 zł;
7. do dnia 28.10.2014 r. nie uregulowała wymagalnych zobowiązań wobec ZUS na łączną sumę 5 540 342,07 zł.

Zaprezentowane dane wskazują, iż spółka (...) sp. z o. o. nie wykonywała swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych wobec ZUS od dnia 15.07.2005 roku. W kolejnych miesiącach wartość wymagalnych zobowiązań wobec ZUS systematycznie wzrastała i na dzień 28.10.2014 r. wyniosły one aż 5 540 342,07 zł. Oznacza to, że niewykonywanie wymagalnych zobowiązań miało charakter trwały.

Spółka (...) Sp. z o.o. w W., biorąc pod uwagę stan przeterminowanych zobowiązań wobec ZUS, osiągnęła stan niewypłacalności w dniu 17.08.2005 roku. Wówczas nastąpiło trwale zaprzestanie spłaty wymagalnych zobowiązań. Nie były bowiem zapłacone dwa wymagalne zobowiązania wobec ZUS. W związku z powyższym w ocenie biegłego zarząd spółki (...) najpóźniej dnia 31.08.2005 roku miał obowiązek złożyć w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości. Został bowiem spełniony jeden z warunków do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości - spółka (...) trwale zaprzestała płacenia wymagalnych zobowiązań. Wniosek o ogłoszenie upadłości tej spółki został złożony w dacie późniejszej – 25.02.2013r. , co oznacza, że nie został złożony we właściwym czasie. Wymieniony w kapitałach własnych na dzień 31.12.2006 r. (o wartości - 2 335 tys. zł) wynik finansowy za 2006 r. wynosił -1 829 tys. zł (tabela 3). Oznacza to, że na koniec 2005 r. kapitał własny był również ujemny i wynosił -506 tys. zł. Można zatem stwierdzić, iż przesłanka ogłoszenia upadłości, ze względu na wyższą wartość zobowiązań od majątku, z całą pewnością wystąpiła w okresie 2005 r., a być może taki stan wystąpił już przed 2005 roku

(dowód : opinia biegłego k. 264-292 akt sprawy):

Powyższe wnioski biegły podtrzymał w opinii uzupełniającej z dnia 31.08.2017 roku, wydanej o oparciu o dodatkowe dokumenty finansowe spółki, w której wskazał, że przedstawiony w poprzedniej opinii stan finansowy spółki (...) za lata: 2006-2008, nie zmienił się w latach: 2009-2010 na tyle, aby stwierdzić, że przesłanka ogłoszenia upadłości ze względu na wyższą wartość zobowiązań od majątku, już nie występowała. W latach: 2009-2010 kapitał własny tej spółki był w dalszym ciągu ujemny, co oznacza, że zobowiązania były wyższe od wartości majątku. Podsumowując biegły wskazał, że w poprzedniej opinii stwierdził, że przesłanka ogłoszenia upadłości, ze względu na wyższą wartość zobowiązań od majątku, z całą pewnością wystąpiła w 2005 roku, a być może już wcześniej. Biorąc zatem pod uwagę fakt, że prace nad sporządzaniem sprawozdania finansowego (w tym bilansu, którym została podana informacja o ujemnym kapitale własnym) za 2005 rok powinny zostać zakończone 3 miesiące od dnia bilansowego liczonego od 31.12.2005 roku, to można wskazać, że najpóźniej dnia 31.03.2006 roku zarząd (...) sp. z o. o. w W. otrzymał informację, iż wystąpiła nadwyżka pasywów obcych (zobowiązań) nad aktywami, a więc kapitał własny był ujemny. W związku z powyższym należy stwierdzić, że zarząd spółki najpóźniej dnia 14.04.2006 roku (wobec treści art. 21 ustawy – prawo upadłościowe) miał obowiązek złożyć w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości. Został bowiem spełniony jeden z warunków do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości - zobowiązania (...) Sp. z o. o. w W. przekroczyły wartość jej majątku .

(dowód :opinia uzupełniająca na k. 326-336 akt sprawy).

W związku z powstałym po stronie spółki (...) zadłużeniem z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia, organ rentowy w piśmie z dnia 29.10.2014 roku zawarł powiadomienie wnioskodawcy o wszczęciu z urzędu postępowania w zakresie ustalenia odpowiedzialności za zobowiązania spółki z tytułu składek. O wszczętym postępowaniu, a następnie wydanej decyzji skarżący powziął wiadomość w dniu 22.03.2016 roku , po odebraniu trzech upomnień egzekucyjnych. Organ rentowy nie doręczył mu zawiadomienia o wszczęciu postępowania. Zawiadomieniem z dnia 29.10.2014 roku, nr (...) -P, wysłane na adres: ul. (...) w W. nie zostało skutecznie doręczone. Skarżący nie mieszkał już bowiem od 17.09.2012 roku pod tym adresem. Pismo to zostało podjęte przez małżonkę odwołującego, z którą pozostaje w separacji faktycznej.T. C. pismem z dnia 03.11.2014 roku doręczonym organowi rentowemu w dniu 5.11.2014 roku zawiadomiła go o pomyłce w odebraniu i zwróciła oryginał zawiadomienia. Sprawę uznała za zakończoną i nie zawiadomiła odwołującego o całym zdarzeniu. Następnie organ rentowy w dniu 06.11.2014 roku przesłał zawiadomienie adresowane do (...) S.A. Korespondencja została odebrana przez pełnomocnika spółki upoważnionego do odbioru korespondencji spółki (pełnomocnictwo pocztowe). Po zapoznaniu się z treścią pisma osoba, która je odebrała (B. S. (1)) oświadczyła, że nie jest uprawniona do odbioru korespondencji adresowanej do osoby fizycznej i nie podejmie się jej przekazania. Dodatkowo wskazała, że organ rentowy wprowadził ją w błąd co do adresata

korrespondencji, gdyż na kopercie wskazany była spółka, a nie odwołujący. Pismo zostało zwrócone do organu rentowego. B. S. (1) nie poinformował skarżącego o kierowanej do niego korespondencji. Wymieniony w okresie od 27 października 2014r. do 28 lutego 2015r. przebywał na urlopie wypoczynkowym w ramach zatrudnienia w spółce (...) S.A. (umowa o pracę).

W wyniku przeprowadzonego postępowania w dniu 31.12.2014 roku organ rentowy wydał decyzję znak:(...), mocą której stwierdzono odpowiedzialność I. C. (1) za zobowiązania spółki, solidarnie ze spółką w następującej wysokości:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres 08/2008-03/2010, 07/2010-08/2010, 12/2010-02/2011 w łącznej kwocie 1.677.241,53 zł, gdzie należność główna wynosi 1.028.5637,73 zł, a odsetki za zwłokę obliczone na dzień 31.12.2014r. stanowią kwotę 637.494,00 zł, koszty egzekucyjne w kwocie 11.183,80 zł;

- z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres 12/2008-02/2011, w łącznej kwocie 468.083,04 zł, gdzie należność główna wynosi 287.226,44 zł, a odsetki za zwłokę obliczone na dzień 31.12.2014r. stanowią kwotę 177.668,00 zł, koszty egzekucyjne w kwocie 3 188,60 zł;

- z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres 12/2008-02/2011, w łącznej kwocie 153.220,08 zł, gdzie należność główna wynosi 94.034,18 zł, a odsetki za zwłokę obliczone na dzień 31.12.2014r. stanowią kwotę 58.143,00 zł, koszty egzekucyjne w kwocie 1 042,90 zł.

Decyzja z dnia 31.12.2014 roku została wysłana na adres (...) S.A w W. na nazwisko I. C. (1). Przesyłkę zwrócono do nadawcy z uwagi na brak nazwy firmy pod wskazanym adresem. W dniu 19.01.2015 roku ponownie organ rentowy podjął próbę doręczenia decyzji skarżącemu, wskazując jako adresata (...) S.A oraz I. C. (1). Pismo odebrał ze skrytki pocztowej K. J. (1) – upoważniony do odbioru korespondencji (...) S.A, jednakże nie przekazał go skarżącemu. Ani K. J. (1), ani B. S. nie zostali upoważnieni przez skarżącego do odbioru adresowanej do niego korespondencji.

(dowód: dokumenty w aktach ZUS dotyczących postępowania w zakresie ustalenia odpowiedzialności skarżącego, zeznania świadków – B. S. - nagranie z rozprawy z dnia 28 lutego 2017r. oraz świadka K. J. (1), nagranie z rozprawy z dnia 11 kwietnia 2017r., akta osobowe skarżącego k. 212, pełnomocnictwo pocztowe k. 155)

W dniu 22 marca 2016r. skarżący odebrał wysłane na adres u. (...) w W. 3 upomnienia przedegzekucyjne. Pismem z dnia 29 marca 2016r. pełn. skarżącego wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o doręczenie decyzji z dnia 31 grudnia 2014r. nr (...) wskazując, iż decyzja nie została doręczona stronie postępowania, a wiadomość o jej wydaniu została powzięta w momencie otrzymania wezwań przedegzekucyjnych.

Wraz z odpowiedzią na przedmiotowe pismo Zakład w dniu 2 maja 2016r. przesłał pełn. skarżącego kserokopię ww. decyzji.

W dniu 31.03.2016 roku wpłynęły do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wnioski wystosowane przez pełnomocnika odwołującego o stwierdzenie nieważności decyzji i wstrzymanie jej wykonania.

W odpowiedzi Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. poinformował, że decyzja z dnia 31.12.2014 roku, nr (...), została skutecznie doręczona stronie w miejscu pracy, tj. pod adresem (...) S.A. ul. (...), (...)-(...) W.. Spółka (...) SA jest większościowym udziałowcem spółki (...) sp. z o.o. Prezesem zarządu tej spółki jest I. C. (1) (informacja z (...) nr KRS: (...)). W 2010 roku skarżący był zatrudniony w tej spółce na stanowisku doradcy zarządu (akta osobowe odwołującego z (...) SA). Przesyłkę w dniu 4.02.2015 roku odebrał K. J. (1) na podstawie pełnomocnictwa (...) W załączeniu Zakład przesłał kserokopię przedmiotowej decyzji. Dlatego też w odniesieniu do wniosku o stwierdzenie nieważności i wstrzymanie wykonania decyzji z dnia 31.12.2014 roku organ rentowy przesłał skarżącemu zaskarżoną decyzję nr (...) z dnia 29.04.2016 roku o odmowie wszczęcia postępowania o stwierdzenie nieważności i wstrzymanie wykonania powyższej decyzji.

(dowód: akta płatnika składek plik I-IX akt ZUS; akta Urzędu skarbowego W. P. dot. zaległości podatkowych spółki (...) k. 163 akt sprawy; akta osobowe odwołującego z (...) SA na k. 212 akt sprawy; zeznania świadków: B. S. e-protokół

z dnia 28.02.2017 roku i K. J. (1)e-protokół z 11.04.2017 roku; dokumentacja Urzędu Skarbowego W. P. na k. 257 i (...) na k. 262 akt sprawy; opinie biegłego k. 264-292 i 326-336 akt sprawy)

Zadłużenie spółki (...) Sp. z o.o. z tytułu należności składowych powstałe do dnia 12 marca 2010r. obejmuje okres od 12/2008 do 01/2010 i wynosi :

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w łącznej kwocie 1.443.495,57 zł, gdzie należność główna wynosi 879.764,47 zł, a odsetki za zwłokę obliczone na dzień 31.12.2014r. stanowią kwotę 554.121,00 zł, koszty egzekucyjne w kwocie 9.610,10 zł;

- z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 381.072,40 zł, gdzie należność główna wynosi 231.805,00zł, a odsetki za zwłokę obliczone na dzień 31.12.2014r. stanowią kwotę 146.610 zł, koszty egzekucyjne w kwocie 2.657,40 zł;

- z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w łącznej kwocie 133.111.08 zł, gdzie należność główna wynosi 81.201,28 zł, a odsetki za zwłokę obliczone na dzień 31.12.2014r. stanowią kwotę 51.047 zł, koszty egzekucyjne w kwocie 862,80 zł.

(dowód : wyliczenie organu rentowego nie kwestionowane przez skarżącego k. 169)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należało odnieść się do wniosku skarżącego zawartego w odwołaniu od decyzji z dnia 31 grudnia 2014r. Nr (...) o „ dopuszczenie do rozpoznanie odwołania ” w oparciu o treść art. 477⁹ par. 3 k.p.c. (przekroczenie terminu do złożenia odwołania nastąpiło z przyczyn niezależnych od wnioskodawcy, przy czym nie było ono nadmierne). Jednocześnie skarżący wskazywał na okoliczności przemawiające za uznaniem, iż termin do złożenia odwołania został zachowany, albowiem przedmiotowa decyzja nie została skarżącemu skutecznie doręczona . Skarżący dowiedział się o jej treści dopiero w momencie otrzymania upomnień przedegzekucyjnych organu rentowego, a odwołanie zostało złożone w terminie ustawowym liczonym od tej daty .

W ocenie Sądu, całokształt materiału dowodowego, w tym zeznania przesłuchanych świadków B. S. (1)oraz K. J. (1)przemawiają za stwierdzeniem braku podstaw do odrzucenia odwołania. Dokumenty zgromadzone w aktach ZUS dotyczące przeniesienia odpowiedzialności za zaległości składowe spółki na skarżącego nie dostarczyły dowodu na skuteczne doręczenie przedmiotowej decyzji . Korespondencja kierowana przez organ rentowy zaadresowana została na adres miejsca pracy skarżącego, jednakże nie została przez niego podjęta . Zarówno z akt osobowych I. C. (1) jak i relacji świadków wynika, iż w tamtym okresie przebywał on na urlopie wypoczynkowym udzielonym przez pracodawcę (...) S.A. Pismo zawierające sporną decyzję wysłane ponownie dnia 19 stycznia 2015r. na adres ww. spółki podjęte zostało przez pracownika K. J. (1), który stanowczo zaprzeczył, by doręczył pismo adresatowi oraz by był przez niego upoważniony do odbioru w jego imieniu korespondencji . Świadek przyznał natomiast, iż posiadał upoważnienie do odbioru korespondencji adresowanej do spółki (...) S.A. Fakt udzielenia pełnomocnictwa pocztowego znalazł potwierdzenie w dokumencie wystawionym w dniu 12.08. 2013r. (k. 155) .

Zauważyć należy, iż w myśl art. 42 § 1. k.p.a. pisma doręcza się osobom fizycznym w ich mieszkaniu lub miejscu pracy. Przy czym zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą a także piśmiennictwem osoba upoważniona przez pracodawcę do odbioru pism kierowanych do tego zakładu nie jest upoważniona do odbioru pism dla innych osób, w tym pracowników zakładu (wyr. NSA w Krakowie z 2.6.1999 r., I SA/Kr 129/98, Legalis; wyr. WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 11.6.2008 r., II SA/Go 275/08, Legalis; post. SN z 14.11.2002 r., III RN 115/02, OSNP 2004, Nr 1, poz. 3). Oznacza to, że doręczenie w postępowaniu administracyjnym takiej osobie pisma zaadresowanego do pracownika zakładu nie jest prawidłowym doręczeniem. Powyższy wniosek znajduje swoje potwierdzenie w art. 43 k.p.a., którego norma może być zastosowana wyłącznie w przypadku doręczenia pisma w miejscu zamieszkania adresata, a nie w miejscu jego pracy w przypadku doręczeń pism w miejscu jego pracy . W ocenie Sądu , doręczenia te mogą odbywać się wyłącznie do rąk własnych adresata (zob. także post. SN z 14.11.2002 r., III RN 115/02, OSNAPiUS

2004, Nr 1, poz. 3; wyr. NSA w Gdańsku z 27.11.1998 r., I SA/Gd 812/97, Legalis; wyr. NSA w Łodzi z 24.6.1997 r., I SA/Łd 266/96, PG 1997, Nr 10, s. 33; tak też E. Janeczko, Doręczenia, s. 10).

Sąd dał wiarę relacjom przesłuchanych świadków, uznając je za spójne, konsekwentne i wzajemnie się uzupełniające. Ich twierdzenia korespondowały także z dokumentami zgromadzonymi w niniejszej sprawie, obrazującymi historię doręczeń skarżącemu pism organu rentowego w sprawie zakończonej wydaniem ww. decyzji.

Z uwagi na powyższe Sąd rozpoznał merytorycznie odwołanie od decyzji z dnia 31 grudnia 2014r.

W ocenie Sądu, odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W odniesieniu do zaskarżonej decyzji organu rentowego z dnia 31 grudnia 2014r. zauważyć należy, że podstawą odpowiedzialności w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych jest art. 31 i 32 ustawy z 13.10.1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442), zgodnie z którym do należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych świadczeń pracowniczych i składek na ubezpieczenie zdrowotne stosuje się odpowiednio art. 116 ustawy z 29.08.1997 roku - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613). Zgodnie z tym przepisem za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu nie wykazał, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy, bądź też nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części. W myśl art. 116 § 2 Ordynacji podatkowej, odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, oraz zaległości wymienione w art. 52 powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu.

Odwołanie skarżącego od spornej decyzji opierało się na twierdzeniu po pierwsze, iż z dniem 12 marca 2010r. został on skutecznie odwołany z funkcji Prezesa Zarządu spółki (...) sp. z o.o. uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników ww. spółki, co wywiera wpływ na okres powstania zaległości składkowych, za który miały ponosić solidarnie ze spółką odpowiedzialność. Po drugie, organ rentowy miał możliwość zaspokojenia roszczeń z majątku spółki. Na rozprawie w dniu 15 listopada 2016r. pełn. skarżącego sprecyzował, iż dotyczy to mienia, o którym wzmiankował Dyrektor Izby Skarbowej w W. w decyzji załączonej do odwołania. Po trzecie, w okresie do 12 marca 2010r. sytuacja finansowa spółki nie uzasadniała zgłoszenia wniosku o ogłoszenie jej upadłości. Wreszcie po czwarte, nastąpiło przedawnienie prawa do przeniesienia odpowiedzialności.

Nawiązując do ostatniego ze wskazanych zarzutów stwierdzić należy, iż jest on niezasadny. Warto przypomnieć, iż zgodnie z treścią art. 118 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa w związku z art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych nie można wydać decyzji o odpowiedzialności podatkowej (odpowiednio : składkowej) osoby trzeciej, jeżeli do końca roku kalendarzowego, w którym powstała zaległość upłynęło 5 lat. Przyjęty zwrot „wydanie decyzji” oznacza jej sporządzenie i podpisanie przez osobę uprawnioną, nie zaś doręczenie jej stronie. Sporna decyzja wydana została w dniu 31 grudnia 2014r., a wskazane w jej treści należności składkowe nie uległy przedawnieniu, albowiem dotyczyły okresu od 12/2008 do 02/2011.

W dalszej kolejności odnotować warto, iż dyspozycja art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacji podatkowej obejmuje zarówno przesłanki pozytywne orzeczenia o odpowiedzialności członka zarządu, które muszą być spełnione, aby wydanie decyzji w tym przedmiocie było możliwe, oraz przesłanki negatywne, które nie mogą zaistnieć, aby organ podatkowy mógł orzec o tej odpowiedzialności. Do ustalenia odpowiedzialności członka zarządu konieczne jest nie tylko ustalenie pozytywnych jej przesłanek, czyli bezskuteczności egzekucji zaległości składkowych oraz powstania zobowiązania w okresie pełnienia przez niego tej funkcji, ale także wykazanie, że nie zachodzą przesłanki wyłączające tę odpowiedzialność (zgłoszenie wniosku o upadłość lub wszczęcie postępowania układowego we właściwym czasie, niezgłoszenie wniosków o wszczęcie tych postępowań bez winy członka zarządu

oraz wskazanie mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części). Przesłanki materialnoprawne do obciążenia członka zarządu odpowiedzialnością za zaległości składkowe spółki muszą być spełnione już na dzień wydania decyzji organu rentowego, przy czym ciężar wykazania przesłanek pozytywnych ciąży na organie rentowym, natomiast ciężar wykazania okoliczności zwalniających członka zarządu od tej odpowiedzialności spoczywa na tym członku zarządu.

W ocenie Sądu, egzekucja należności składkowych spółki okazała się bezskuteczna w rozumieniu art. 116 Ordynacji podatkowej.

Materiał dowody wskazuje jednoznacznie, iż organ rentowy nie został zaspokojony w toku prowadzonego postępowania z jego wniosku mającego na celu wyegzekwowanie należności określonych w zaskarżonej decyzji. Przeciwno spółce prowadzono wiele postępowań egzekucyjnych, które okazały się bezskuteczne, również w zakresie zaległości podatkowych. W aktach płatnika składek tj. spółki (...) Sp. z o.o. znajdują się oświadczenia skarżącego z 2008 r., składane jako prezes zarządu spółki, o braku majątku, z którego mogłaby być przeprowadzona egzekucja. Zakład podejmował starania ustalenia majątku, w tym celu kilkakrotnie kierował wezwania do ww. spółki o wyjawienie majątku, które pozostały bez odpowiedzi. Szczegółowy wykaz czynności sporządzono w piśmie z dnia 31 października 2014r. dołączonym do zawiadomienia nr (...) o wszczęciu postępowania z urzędu w sprawie przeniesienia odpowiedzialności na skarżącego za zobowiązania spółki (...) Sp. z o.o. z tytułu należności składkowych. Odnotować także należy, iż wnioskodawca nie kwestionował istnienia zaległości składkowych powstałych w okresie objętym decyzją, ani też poprawności ich matematycznego wyliczenia.

Warto także zaznaczyć, iż warunkiem koniecznym (przesłanką pozytywną) podjęcia orzeczenia w trybie art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej jest bezskuteczność egzekucji do majątku spółki, którą to okoliczność organy podatkowe władne są wykazać za pomocą wszelkich dowodów potwierdzających fakt niemożności zaspokojenia całości bądź części publicznoprawnych roszczeń Skarbu Państwa. Wymóg formalnego stwierdzenia bezskuteczności egzekucji administracyjnej nie znajduje przy tym jakiegokolwiek umocowania w treści obowiązującego prawa. (por. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w B. z dnia 2 września 2008 r. I SA/Bd 134/08).

W świetle powyższego Sąd przyjął, że organ rentowy wykazał istnienie na dzień wydania zaskarżonej decyzji tej przesłanki pozytywnej warunkującej odpowiedzialność skarżącego jako członka zarządu na gruncie art. 116 Ordynacji podatkowej.

Natomiast postępowanie dowodowe wykazało, iż nie w całym okresie powstawania zaległości składkowych skarżący pełnił funkcję prezesa zarządu. W świetle przedstawianych przez skarżącego dokumentów, potwierdzonych notarialnie za zgodność z oryginałem, został on odwołany z pełnienia funkcji prezesa zarządu z dniem 12 marca 2010r. przez kompetentny organ. Co prawda fakt ten nie został odnotowany w Krajowym Rejestrze Sądowym, jednakże wszczęte zostało w tej sprawie postępowanie sądowe z urzędu. A zatem, skarżący nie powinien w oparciu o treść powołanego powyższej przepisu ponosić solidarnej odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki powstałe po tej dacie.

Z kolei, w ocenie Sądu, skarżący nie wykazał przewidzianych przepisami prawa przesłanek egzoneracyjnych.

Odwołujący w odwołaniu zarzucił, że istnieje mienie spółki, które pozwala na zaspokojenie należności organu rentowego. Poza tak lakonicznym stwierdzeniem wymienił nie wskazał konkretnie majątku, który skutecznie można poddać egzekucji ze skutkiem zaspokojenia roszczeń organu rentowego w znacznej części. Co więcej, takiego wskazania nie dokonał pełn. skarżącego pomimo zakreszenia mu przez Sąd na rozprawie w dniu 15 listopada 2016r. terminu na skonkretyzowanie powyższej tezy poprzez ujawnienie składników majątku spółki (...) Sp. z o.o. Podczas rozprawy pełn. I. C. (1) jedynie enigmatycznie odwołał się do majątku wymienianego w treści decyzji Dyrektora Izby Skarbowej w W. dołączonej do odwołania.

Sąd w niniejszej sprawie stoi na stanowisku, iż wynikająca z art. 232 k.p.c. zasada kontrydiktoryjności procesu cywilnego ma zastosowanie również do spraw ubezpieczeniowych, zobowiązuje strony do wskazania dowodów dla

stwierdzenia faktów, z których wywodzą one skutki prawne. Oznacza to, że sądy co do zasady orzekają na podstawie dokonanej oceny twierdzeń i dowodów stron.

Prawdą jest, że zmiana treści art. 3 i 232 k.p.c. i wprowadzona nią dominacja zasady kontradiktoryjności procesu cywilnego, nie zwalnia sądu ubezpieczeń społecznych od obowiązku wszechstronnego wyjaśnienia sprawy i dopuszczenia w tym celu dowodu nawet przez strony nie wnioskowanego (art. 486 § 1 i 2 k.p.c.; wyrok SN z dnia 25.03.1998 II UKN 574/97 OSNP 1999/6/214), jednak Sąd nie ma prawa przejmowania na siebie całego ciężaru udowodnienia racji strony odwołującej, w szczególności gdy strona nie jest osobą nieporadną, wymagającą kontroli jej działania przed sądem, a tym bardziej, gdy jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika.

A zatem rolą sądu nie jest ustalanie za stronę majątku spółki oraz zastanawianie się, które składniki majątkowe wnioskodawca miał na myśli. Jedynie na marginesie warto zaznaczyć, iż w treści decyzji z dnia 4 lipca 2013r. Dyrektora Izby Skarbowej w W. pojawiają się jedynie wzmianki o ewentualnych wierzytelnościach pieniężnych posiadanych przez spółkę (...) Sp. z o.o. w stosunku do powiązanych kapitałowo z tą spółką podmiotów. Pomijając już datę wydania decyzji i stan istniejący kilka lat przed toczącym się niniejszym postępowaniem zauważyć się godzi, iż żadną miarą nie zostało przez skarżącego wykazane czy jakiegokolwiek wierzytelności istnieją, czy są wymagalne, czy nie nastąpiło przedawnienie wierzytelności, jaką ewentualnie wierzytelności mają wartość, czy dłużnicy spółki (...) Sp. z o.o. są wypłacalni.

Na uwagę zasługuje argumentacja Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w wyroku z dnia 10 kwietnia 2015 r., I FSK 366/14, podniósł, że: „zgodnie z tym przepisem (art. 116 o.p.) od odpowiedzialności za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością członek zarządu tej spółki może uwolnić się wskazując mienie spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części. Wskazane mienie musi więc: faktycznie istnieć i nadawać się do egzekucji pozytywnie rokującej na wyegzekwowanie znacznych kwot, odnosząc to do wysokości zaległości podatkowych, przedstawiać realną wartość finansową, co jest niezbędne dla oceny, czy egzekucja z danego mienia umożliwi zaspokojenie długów, m.in. zaległości podatkowych spółki. Określenie „zaspokojenie zaległości podatkowych w znacznej części” oznacza, że można przewidzieć z dużą dozą pewności, że egzekucja będzie skuteczna i doprowadzi do wyegzekwowania należności, a ich wysokość będzie miała wartość stanowiącą znaczny (duży) odsetek porównując ją z wysokością zaległości podatkowych spółki (por. też wyrok NSA z dnia 15 lipca 2011 r., I FSK 899/10; wyrok NSA z dnia 5 czerwca 2012 r., II FSK 2426/10; publ. w CBOSA).

Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 19 stycznia 2015 r., sygn. akt III AUa 383/14 (Lex 1746834) wskazał, że: „Uwolnienie się od odpowiedzialności za podatkowe (składkowe) zaległości spółki nie może nastąpić poprzez wskazanie należności spornych czy niez zaakceptowanych przez dłużnika. Wskazanie mienia spółki umożliwiającego zaspokojenie znacznej części zaległości podatkowych (odpowiednio składkowych) wymaga bowiem wskazania mienia, z którego egzekucja jest faktycznie możliwa, co w praktyce oznacza, iż egzekucja ta musi być realna do przeprowadzenia i skutkująca zaspokojeniem wierzyciela, a więc za majątek w powyższym rozumieniu nie mogą być uznane wierzytelności sporne”.

A zatem nie sposób uznać zarzutu skarżącego za skuteczny.

W dalszej kolejności pełn. I. C. (1) utrzymywał (rozprawa z dnia 15 listopada 2016r.) ,iż w okresie pełnienia funkcji prezesa zarządu stan finansowy spółki (...) Sp. z o.o. nie uzasadniał zgłoszenie wniosku o ogłoszenie jej upadłości. Na tę okoliczność skarżący zawnioskował przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości.

Biegły w sporządzonej opinii podstawowej oraz uzupełniającej przedstawił stanowisko odmienne. W oparciu o wszystkie dostępne dokumenty rachunkowo - księgowo, obrazujące sytuację finansową rzecznej spółki uznał ,iż najpóźniej dnia 31.03.2006 roku zarząd (...) sp. z o. o. w W. otrzymał informację, iż wystąpiła nadwyżka pasywów obcych (zobowiązań) nad aktywami, a więc kapitał własny był ujemny. W związku z powyższym należy stwierdzić, że zarząd spółki najpóźniej dnia 14.04.2006 roku (wobec treści art. 21 ustawy – prawo upadłościowe) miał obowiązek złożyć w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości. Został bowiem spełniony jeden z warunków do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości - zobowiązania (...) Sp. z o. o. w W. przekroczyły wartość jej majątku. Biegły przy tym

wyjaśnił pojęcie niewypłacalności spółki, oraz zdefiniował pojęcie „właściwego czasu” na zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości. Warto przy tym zaznaczyć, iż z takim wnioskiem wystąpił w dniu 30 grudnia 2009r. p.o. Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego (...). Postanowieniem z dnia 16.03.2010 roku, w sprawie sygn. X GU 3/10 Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie Sąd Gospodarczy X Wydział dla spraw upadłościowych i naprawczych oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości spółki (...) Sp. z o.o. z uwagi na brak majątku wystarczającego na pokrycie kosztów postępowania.

Sąd dał wiarę opinii biegłego uznając ją za pełną, jasną, rzetelną, kompleksowo analizującą stan majątku rzecznej spółki. W konsekwencji Sąd nie podzielił zastrzeżeń zgłaszanych przez pełn. skarżącego w piśmie z dnia 11 października 2017r., uznając je za przejaw nieuzasadnionej polemiki i oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego. Odnotowując przy tym warto, iż w treści pisma procesowego pełn. skarżącego zarzucał biegłemu sporządzenie opinii w oparciu o niepełny materiał dowodowy dotyczący kondycji finansowej spółki. Powyższe stanowisko jest zaskakujące w kontekście rozkładu ciężaru dowodu, na co wskazywano powyżej. Zadaniem I. C. (1) było przecież przedstawianie kompleksowej dokumentacji finansowej spółki. Sąd zwracał się parokrotnie, realizując wniosek dowodowy skarżącego, do spółki (...) Sp. z o.o. czy też biura rachunkowego, prowadzącego jej księgowość o dostarczenie niezbędnej do opiniowania dokumentacji, jednakże bezskutecznie (zarządzenia z dnia 15 listopada 2016r., 10 stycznia 2017 r., 11 kwietnia 2017r.). Ostatecznie Sąd z urzędu zgromadził niemalą część dokumentacji tj. znajdującą się w aktach sprawy X GU 3/10 oraz nadesłaną z Urzędów Skarbowych w W..

Reasumując, przesłanki egzoneracyjne nie zostały przez skarżącego wykazane.

Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów urzędowych zgromadzonych w aktach przedmiotowej sprawy, aktach spraw dołączonych do niniejszej, jak również w aktach organu rentowego, albowiem zostały one sporządzone przez kompetentne organy, w zakresie przyznanych im upoważnień i w przepisanej formie, nie były one kwestionowane przez strony, nie budziły wątpliwości ani zastrzeżeń. Sąd nie znalazł podstaw, aby poddawać w wątpliwość ich autentyczność bądź prawdziwość zawartych w nich twierdzeń i odmówić im przymiotu wiarygodności.

Końcowo zaznaczyć warto, iż spółka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. pomimo zawiadomienia jej w trybie art. 477¹¹§ 2 k.p.c. o toczących się postępowaniach nie przystąpiła do udziału w sprawie. Jednakże w świetle stanowiska Sądu Najwyższego zastosowanie powyższej normy prawnej nie było potrzebne, albowiem spółka w sprawach dotyczących odpowiedzialności członków zarządu nie posiada statutu zainteresowanego. (por. wyrok SN z dnia 28 sierpnia 2014r. II UK 539/13, a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 13 kwietnia 2016r. III AUa 1170/15).

Mając na uwadze całokształt materiału dowodowego, Sąd Okręgowy, działając na zasadzie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z przytoczonymi przepisami - w punkcie I wyroku zmienił zaskarżaną decyzję jedynie w zakresie wysokości zadłużenia składkowego, biorąc pod uwagę datę odwołania skarżącego z funkcji prezesa zarządu oraz opierając się na wyliczeniach zaległości składkowych z okresu 12/08 – 01/10 przedstawianych przez organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 16 grudnia 2016r. (k. 169 odwrót). Dodać warto, iż prawidłowość przedstawionych wyliczeń nie została zakwestionowana przez stronę skarżącą.

W punkcie II wyroku Sąd w pozostałym zakresie odwołanie oddalił.

Sąd za niezasadne uznał także odwołanie I. C. (1) od decyzji Zakładu z dnia 29 kwietnia 2016r. nr (...) w przedmiocie odmowy wszczęcia postępowania o stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 31 grudnia 2014r.

W pierwszej kolejności zaznaczyć należy, iż w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych sąd powszechny nie jest uprawniony do orzekania o nieważności decyzji administracyjnej, ale rozpoznaje istotę sprawy, którą stanowi istnienie (nieistnienie) wynikającego z przepisów prawa materialnego określonego prawa lub zobowiązania stwierdzonego wadliwą decyzją organu rentowego.

Niezależnie od tego, czy podstawę wydania decyzji w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych stanowi art. 83a ust. 1, czy ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 205,

poz. 1585 ze zm.), czy też, w braku podstaw do ich zastosowania, przepisy KPA, organem właściwym do jej wydania jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych (jego właściwa terenowa jednostka organizacyjna - art. 67 ust. 1 pkt 2 ustawy systemowej i art. 476 § 4 pkt 1 KPC), a organem odwoławczym - sąd powszechny.

Podstawą rozstrzygnięcia sądowego mogą być tylko przepisy prawa materialnego (i ewentualnie postępowania cywilnego), a nie przepisy procedury administracyjnej

(por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 21 stycznia 2013 r. II UK 164/12), a Sąd w postępowaniu zainicjowanym odwołaniem od decyzji odmawiającej stwierdzenia nieważności decyzji czy też odmawiającej wszczęcia postępowania w tym zakresie nie jest władny uchylić decyzję wadliwą czy też zmienić jej treść poprzez zobowiązanie do wszczęcia postępowania w tym zakresie. Sąd rozstrzyga wówczas o istocie przedmiotu odwołania, tj. w kwestii zasadności, prawidłowości decyzji uznanej przez stronę za nieważną. Należy jednakże zauważyć, iż w przypadku decyzji nieostatecznej stronie służy prawo wyboru pomiędzy odwołaniem od jej treści a wnioskiem o stwierdzenie nieważności decyzji. Tymczasem I. C. (1) skorzystał równolegle z obu możliwości. Sąd połączył do wspólnego rozpoznania sprawę z jego odwołania od decyzji z dnia 29 kwietnia 2016r. nr (...) ze sprawą z odwołania od decyzji z dnia 31 grudnia 2014r. w przedmiocie przeniesienia odpowiedzialności na prezesa zarządu za zobowiązania spółki obejmujące należności składkowe. Za dalej idące uznać należy rozpoznanie sprawy w zakresie drugiej z wymienionych decyzji. W konsekwencji rozpoznawanie decyzji z dnia 29 kwietnia 2016r. było bezprzedmiotowe, a reformatoryjne orzeczenie w kwestii odpowiedzialności skarżącego za długi składkowe znalazło odzwierciedlenie w punkcie I i II orzeczenia rozstrzygającego w zakresie decyzji z dnia 31 grudnia 2014r.

A zatem, w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzeczono jak w punkcie III wyroku.

W punkcie IV wyroku Sąd na podstawie art. 100 k.p.c. w związku z § 2 punkt 7) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015 r. poz. 1804), oraz art. 98 k.p.c. w związku z § 9 ust. 2 ww. rozporządzenia, zgodnie z wnioskami pozwanego zawartymi w odpowiedziach na odwołania, obciążył ubezpieczonego jako stronę przegrywającą, kosztami zastępstwa procesowego przeciwnika procesowego w łącznej wysokości 10.440 zł.

W powyższym zakresie, orzekając o kosztach procesu, Sąd Okręgowy miał na uwadze pogląd Sądu Najwyższego, w myśl którego w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych dotyczącej przeniesienia na członków zarządu spółki zobowiązań spółki za zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym powinno być ustalone na podstawie § 6 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), - tj. odpowiednio § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych - a nie w oparciu o § 11 ust. 2 oraz § 12 ust. 2 pkt 2 tego rozporządzenia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2012 r., I UZ 47/11). Jako wartość przedmiotu sporu przyjęto zatem odnośnie kosztów postępowania w sprawie z odwołania od decyzji z dnia 31 grudnia 2014r. całą należność wynikającą ze spornej decyzji - tj. kwotę 2 298 544,65 zł. W myśl § 2 pkt 7 ww. rozporządzenia stawka minimalna pełnomocnika profesjonalnego w przedmiotowej sprawie wynosiła kwotę 14.200 zł. Wygrana pozwanego organu w sprawie z odwołania od decyzji z dnia 31 grudnia 2014r. kształtuje się na poziomie 85%. A zatem, po zastosowaniu zasady stosunkowego rozdzielnia kosztów procesu skarżący zobowiązany został do zwrotu na rzecz Zakładu kwoty 10.080 zł powiększonej o kwotę 360 zł z tytułu odpowiedzialności za wynik postępowania w sprawie z odwołania od decyzji z dnia 29 kwietnia 2016r.

O wydatkach sądowych orzeczono w punkcie V wyroku w oparciu o treść art. 98 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

SSO B. Urbańska – Woike